

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE TEORÍA E RITMO (I-II)
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
 CURSO 2024-2025

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: TEORÍA E RITMO I-II.										
ESPECIALIDADE:	PEDAGOXÍA		ITINERARIOS: PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL							
CARÁCTER:	OBRIGATORIA		TIPO DE CLASE: COLECTIVA							
DEPARTAMENTO:	PEDAGOXÍA		XEFE DE DPTO.: ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA							
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	JANET SALINAS CABRERA				
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	Horas de clase semanais:	1 hora
ECTS/CUAD.					1,5	1,5			Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS				EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA			
	JANET SALINAS CABRERA				janetsc30@yahoo.es		MÉRCORE 12:00 - 13:00			

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Coñecemento profundo dos conceptos da Teoría da Música e ferramentas relacionadas coa mesma para a súa posterior aplicación no campo da Didáctica. Altura, métrica, rítmica, dinámica e agóxica. Lectura rítmica precisa, fluída e comprensiva, con e sen alturas determinadas, a unha ou varias voces, con e sen instrumento. Polirritmia. Estudo teórico - práctico dos aspectos métricos e rítmicos característicos na música do século XX. Novas grafías. Traballo da lectura a 1ª vista. Consecución de ferramentas directamente vinculadas á súa aplicación no desempeño do seu futuro labor docente, nos diferentes contextos educativos.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Ó alumnado deberá ter asumidos internamente os contidos e os distintos elementos que interveñen na linguaxe musical a nivel de Grao Profesional ou da súa experiencia práctica profesional se non cursou eses estudos.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Importante para a formación integral dos/as futuros/as pedagogos/as mediante o adestramento dos parámetros rítmicos e teóricos propios da linguaxe musical.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T8, T13
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X7, X8, X10, X13
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP3
Ver a listaxe de competencias e a súa descrición no Decreto 163/2015, do 29 de Outubro	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenrolar unha lectura rítmica fluída a primeira vista individual e en grupo.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Sentir o pulso interno de forma física e non como mero cálculo de proporcións.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Apreziala importancia da lectura interior, lectura a primeira vista e da memorización.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Apreziala importancia da dinámica, agóxica e a articulación, ó percibir debuxos rítmicos.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Apreziala importancia do análise asociado a lectura.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Coñecer práctica e teoricamente as novidades rítmicas, métricas e teóricas do século XX.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Interpretar adecuadamente grupos especiais, compases non convencionais, valores engadidos, música sen compasear e polirritmia.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Recoñecer o significado de novas grafías.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Traballar de forma autónoma e con sentido crítico sobre os materiais traballados na clase.	Todas

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (1º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1.	1.1. O ritmo. Definicións e principios: pulso, compás, ritmo, acento, énfase rítmico. 1.2. Evolución do ritmo musical a través da historia da música occidental 1.3. Novidades rítmicas e métricas do século XX. Clasificación de compases. Grupos especiais. 1.4. Lectura rítmica fluída individual e en grupo, con posibilidade de acompañamento da percusión corporal.	8
Tema 2.	2.1. Notacións musicais. Evolución da notación occidental ata o século XX. 2.2. Evolución das linguaxes musicais: da modalidade medieval ao pensamento post-tonal. Tonalidade e modalidade en distintos contextos, música serial, dodecafónica, atonal, politonal... Outros modelos compositivos: música aleatoria, electroacústica, minimalista... 2.3. Lectura rítmica e entoada, a 1 ou máis voces, con posibilidade de acompañamento de percusión corporal.	7
Repaso dos contidos tratados	Repaso e interiorización dos contidos dados e aclaración de dúbidas.	1
TOTAL SESIÓNS:		16

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (2º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Novidades rítmicas e métricas do século XX. Valores engadidos. Música sen compasear. Polirritmia e polimetría. 1.2. Abreviacións e ornamentos 1.3. Lectura rítmica fluída individual e en grupo, con posibilidade de acompañamento de percusión corporal.	8
Tema 2	2.1. Grafías da música contemporánea. 2.2. A melodía e a interválica. 2.3. A harmonía. Acordes, cadencias, notas estrañas á harmonía. 2.4. Transporte musical 2.5. Formas musicais 2.6. Expresión musical. Dinámica e agóxica. 2.7. Lectura rítmica e entoada, a 1 ou máis voces, con posibilidade de acompañamento de percusión corporal.	7
Repaso dos contidos tratados	Repaso e interiorización dos contidos dados e aclaración de dúbidas.	1
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA POR CUADRIMESTRE

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
CLASES	16	-	16
ESTUDO INDIVIDUAL	-	27	27
ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN	2	-	2
TOTAL HORAS:			45

6. AVALIACIÓN

FERRAMENTAS DE
AVALIACIÓN

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

COMPETENCIAS
AVALIADAS

PONDERACIÓN

6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA

6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)

Observación na clase	Participar activamente na clase, inquirir cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos.	Todas	25%
Traballo individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	45%
Proba teórica	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	Todas	20%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, xogos, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes,.... O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia.	Todas	10%

Observacións:

Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)

Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	45%
Proba teórica	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	Todas	45%
Traballo escrito	O alumnado deberá buscar e comentar 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%

Observacións:

Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)

*(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)

Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	45%
Proba teórica	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	Todas	45%
Traballo escrito	O alumnado deberá buscar e comentar 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%

Observacións:

Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	45%
Proba teórica	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	Todas	45%
Traballo escrito	O alumnado deberá buscar e comentar 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

OBSERVACIÓNS XERAIS

Para ser avaliado o alumno deberá obter alomenos un cinco en cada apartado.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:

Cualificarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 21 de novembro de 2016, Artigo 31)

0-4,9: Suspenso

5,0-6,9: Aprobado

7,00-8,9: Notable

9,00-10: Sobresaínte

PROCEDEMENTO PARA A MATRÍCULA DE HONRA: A matrícula de honra poderá ser outorgada aos estudantes que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder do 20% dos estudantes matriculados na materia no correspondente cuadrimestre, agás que o número de estudantes matriculados sexa inferior a 20, nese caso poderá concederse unha soa matrícula de honra. No caso de que varios alumnos cumpran os requisitos de obtención da matrícula de honra, esta será concedida a quen alcance a maior nota final. En caso de empate, terá máis peso a cualificación do exame. A profesora poderá decidir non conceder a matrícula de honra se a algunha das ferramentas de avaliación correspondeu unha cualificación menor de 8.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía:

Cooper, G y Meyer, L.B.: Estructura rítmica de la música. Idea Books.

Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 1. G. Schirmer Inc.

Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 2. G. Schirmer Inc.

Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 3. G. Schirmer Inc.

Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºA. Real Musical.

Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºB. Real Musical.

Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºC. Real Musical.

López de Arenosa, E.: Ritmo y Lectura 3. Real Musical.
López de Arenosa, E.: Ritmo y Lectura 4. Real Musical.

Sierra, F.: Lenguaje Musical Grado Medio 2ºA. Real Musical.
Sierra, F.: Lenguaje Musical Grado Medio 2ºB. Real Musical.

Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo IVa. Ediciones Línea.
Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo IVb. Ediciones Línea.
Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo Va. Ediciones Línea.
Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo Vb. Ediciones Línea.

Varios: The Real Book Vol I in C. Fifth Edition. Fake Book.
Varios: The Real Book Vol I in Bb. Fifth Edition. Fake Book.
Varios: The Real Book Vol I in Eb. Fifth Edition. Fake Book.
Varios: The Real Book All New Vol II in C. Fake Book.
Varios: The Bb Real Book Vol II. Fake Book.
Varios: The Eb Real Book Vol II. Fake Book.
Varios: The Real Book All New Vol III in C. Fake Book.
Varios: The Bb Real Book Vol III. Fake Book.

Villa Rojo, J.: Lectura musical 1º. Nuevos sistemas de grafía. Teoría y práctica. Real Musical.